

**Міжнародний гуманітарний університет
Факультет дизайну і мистецтва
Кафедра кіно і телебачення**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Медіапсихологія та професійна етика**

Галузь знань
Спеціальність
Назва освітньої програми
Рівень вищої освіти

02 «Культура і мистецтво»
021 «Аудіовізуальне мистецтво і виробництво»
Аудіовізуальне мистецтво і виробництво
перший (бакалаврський) рівень

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
доцент кафедри кіно і телебачення кандидат наук із державного управління Даниленко Сергій Анатолійович	093-547-92-97	dsa1970@ukr.net

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Медіапсихологія та професійна етика – є вибірковою навчальною дисципліною вибіркового блоку «Диктор та телеведучий» освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво».

Знання медіапсихології та професійної етики має важливе значення для здобувачів, які пов'язують свою подальшу професійну діяльність у сфері аудіовізуального виробництва.

Метою медіапсихології та професійної етики як навчальної дисципліни є ознайомлення здобувачів із новою галуззю психологічної науки, яка вивчає процеси медіавиробництва, медіаспоживання, формування медіакомпетентності та медіаімунітету (медіазахисності), а також професійної моральної культури. Головним завданням при цьому є формування у здобувачів наукових уявлень про медіапсихологію, цілісне уявлення про системи масмедіа, ознайомлення з основними методами і методиками досліджень ефектів масмедіа, психологічними основами медіавиробництва та медіаспоживання. А також формування вмінь осмислювати проблемні питання професійної етики, аналізувати типові помилки й порушення журналістської етики, критично осягати власну творчість з позицій духовно-моральної культури, дотримуватися

професійних етичних вимог (принципів, норм), прав та обов'язків тележурналіста, журналістського етикету, врегульовувати моральні проблеми в професійній діяльності на всіх етапах, своїми матеріалами підвищувати моральну культуру аудиторії сучасних медіа.

Передумови для вивчення дисципліни (наприклад, перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше, тощо) Дисципліна є логічним продовженням курсу «Культура екранного мовлення», «Акторська майстерність», «Режисура прямого ефіру», «Майстерність екранного мовлення», «Редакторська справа на телебаченні», «Авторські проекти на телебаченні», «Майстерність тележурналіста» і спрямований на поглиблення знань з теорії та практики телевізійного виробництва, що стане основою професійної підготовки майбутніх фахівців аудіовізуального мистецтва і виробництва.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Медіапсихологія та професійна етика» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в аудіовізуальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій аудіовізуального мистецтва характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

ЗК9. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК10. Здатність бути критичним та самокритичним

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні та наукові цінності і досягнення суспільства.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК8. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.

ФК14. Здатність відстежувати перспективні зміни в сфері аудіовізуального мистецтва, використовуючи оригінальні іншомовні джерела.

ФК15. Вміння опрацювати мистецтвознавчу літературу, узагальнювати та аналізувати творчий матеріал.

Навчальна дисципліна «Медіапсихологія та професійна етика» забезпечує досягнення **програмних результатів навчання (ПРН)**, передбачених освітньою програмою:

ПРН14. Вміти підтримувати зв'язок із засобами масової інформації з метою просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень аудіовізуального мистецтва.

ПРН15. Вміти спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

ПРН18. Приймати ефективні рішення на основі релевантних даних із застосуванням сучасних методів і засобів прийняття рішень, у тому числі багатокритеріальних рішень в умовах невизначеності.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

1. На понятійному рівні – основних проблем медіапсихології.
2. Знати, розуміти аспекти функціонування медіакультури у сучасному суспільстві, психотехніки та політтехнології сучасних засобів масової інформації.

Уміння:

3. Самостійно аналізувати різні теоретичні підходи і концепції медіапсихології.
4. Користуватися апаратом медіапсихології.
5. Врегулювати моральні проблеми в професійній діяльності. Підвищувати власну моральну культуру.
6. Дотримуватися професійних етичних вимог: етичних принципів, етичних норм, прав та обов'язків.

Навички:

7. Практично аналізувати та моделювати рекламні та ПР-акції, кампанії, готувати авторські ПР-матеріали.
8. Дотримання журналістського етикету офіційного й неформального спілкування у професійній діяльності.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
8	240	56	56	128	3	5 / 6	Вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	лекційні заняття	практичні заняття	самостійна робота
Тема 1. Роль медіапсихології у формуванні контенту сучасних медіа.	8	2	2	4
Тема 2. Психологічні аспекти світу медіа. Рефлексивне управління взаємодією.	8	2	2	4
Тема 3. Психологічні механізми впливу медіа на психіку. Рефлексивна гра і критичне мислення.	8	2	2	4
Тема 4. Медіанасильство та агресивність. Рефлексивний капітал спільноти.	8	2	2	4
Тема 5. Медіарозваги та позитивний вплив медіа. Рефлексивні функції.	8	2	2	4
Тема 6. Психологічні засади особистісної та масової комунікації.	8	2	2	4
Тема 7. Психологія медіавиробництва.	8	2	2	4

Тема 8: Психологічні аспекти журналістської професії.	8	2	2	4
Тема 9: Особливості психології журналістської творчості.	8	2	2	4
Тема 10: Свобода слова і відповідальність журналіста.	8	2	2	4
Тема 11: Толерантність у професійній діяльності журналіста.	8	2	2	4
Тема 12: Психологія медіасприймання.	8	2	2	4
Тема 13: Засоби масової інформації: формування індивідуальної та громадської думки.	8	2	2	4
Тема 14: Психологічні аспекти інформаційної безпеки України.	16	2	2	12
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЗАЛІК				
Тема 15: Професійна етика - загальні поняття.	8	2	2	4
Тема 16: Права і обов'язки тележурналіста в контексті норм етики.	8	2	2	4
Тема 17: Журналістська відповідальність.	8	2	2	4
Тема 18: Тележурналіст і життя людини.	8	2	2	4
Тема 19: Тележурналіст і джерела інформації.	8	2	2	4
Тема 20: Тележурналіст і влада.	8	2	2	4
Тема 21: Тележурналістика в період виборів.	8	2	2	4
Тема 22: Вимоги до інформації.	8	2	2	4
Тема 23: Принципи професійної етики журналіста та контроль за їх дотриманням.	8	2	2	4
Тема 24: Методи прихованого збирання інформації.	8	2	2	4
Тема 25: Тележурналістика як бізнес.	8	2	2	4
Тема 26: Журналістика в екстремальних ситуаціях.	8	2	2	4
Тема 27: Журналістські етичні кодекси.	8	2	2	4
Тема 28: Практичні приклади з професійної журналістської етики.	16	2	2	12
Усього годин	240	56	56	128
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЕКЗАМЕН				

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, здобувачі отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Семестр 5. Змістовий модуль 1. Медіапсихологія. Тема 1. Роль медіапсихології у формуванні контенту сучасних медіа. 1. Вплив сучасних медіатехнологій на зовнішній і внутрішній світ. 2. Інформаційно-психологічний вплив та маніпулювання суспільною свідомістю. 3. Аудиторія сучасних медіа.	2
2	Тема 2: Психологічні аспекти світу медіа. Рефлексивне управління взаємодією. 1. Концептуальна територія медіапсихології. 2. Медіаландшафт і новітні медіа. 3. Рефлексивне управління взаємодією суб'єктів в інформаційному просторі..	2
3	Тема 3.: Психологічні механізми впливу медіа на психіку. Рефлексивна гра і критичне мислення. 1. Медіаефекти та їхні психологічні механізми. 2. Медіасоціалізація та її вікові норми. 3. Рефлексивна гра як антиманіпуляція та критичне мислення.	2
4	Тема 4: Медіанасильство та агресивність. Рефлексивний капітал спільноти. 1. Проблема медіанасильства. 2. Проблема кібербулінгу. 3. Рефлексивний капітал спільноти.	2
5	Тема 5: Медіарозваги та позитивний вплив медіа. Рефлексивні функції. 1. Медіарозваги в бюджеті вільного часу молоді. 2. Позитивний вплив медіа. 3. Функції рефлексії в комунікації.	2
6	Тема 6: Психологічні засади особистісної та масової комунікації. 1. Медіапсихологія – молода наукова галузь психології. 2. Модель комунікації Шеннона і Вівера. 3. Інформація, як найголовніший стратегічний товар. 4. Окремі роздуми студентів про засоби масової інформації України.	2
7	Тема 7: Психологія медіавиробництва. 1. Журналістський продукт, як результат індивідуальної та колективної праці. 2. Морально-психологічні та політико-ідеологічні складові російської антиукраїнської інформаційної агресії. 3. Змістова наповнення війни ідей і цінностей між Росією та Україною. 4. Головні особливості українського медіавиробництва в сучасних умовах	2

8	Тема 8: Психологічні аспекти журналістської професії. 1. Психологічні складові особистості журналіста. 2. Специфічність журналістики як виду суспільної діяльності. 3. Зміст стандарту журналістської праці “баланс думок”.	2
9	Тема 9: Особливості психології журналістської творчості. 1. Етапи підготовки журналістського матеріалу. 2. Основний засіб комунікації, його особливості. 3. Особливості якості мови в журналістиці. 4. Психологічні аспекти стилів спілкування. 5. Спільне і відмінне у психології творчості письменників і журналістів. 6. Визначальні умови психологічної безпеки журналіста	2
10	Тема 10: Свобода слова і відповідальність журналіста. 1. Змістове наповнення гуманістичної парадигми свободи. 2. Соціальна відповідальність журналіста. 3. Соціально-гуманістичне покликання журналіста. 4. Змістове наповнення поняття “Правда” в контексті журналістської психології. 5. Думки В. Здоровеги, А. Москаленка та І. Михайлина про правдивість у журналістиці. 6. “Свобода масової інформації” в Україні.	2
11	Тема 11: Толерантність у професійній діяльності журналіста. 1. Особливість журналістської толерантності. 2. Змістове наповнення мовної толерантності журналіста і медіатолерантності засобів масової інформації. 3. Шляхи утвердження в журналістських матеріалах мовної культури. 4. Визначення “медіатолерантність” сформульоване О. Ю. Сухомлином.	2
12	Тема 12: Психологія медіасприймання. 1. Чинники ефективності інформації ЗМІ 2. Зміст універсальної моделі “АГА-переживання”, пов’язаної із засобами масової комунікації. 3. Психологічні процеси сприймання телевізійних передач. 4. Характеристика методів переконування. 5. Психологічні моделі вибору телевізійних передач. 6. Прагматична модель вибору і сприйняття матеріалів засобів масової інформації.	2
13	Тема 13: Засоби масової інформації: формування індивідуальної та громадської думки. 1. Характеристика поняття “громадська думка”. 2. Умови формування індивідуальної і громадської думки. 3. Інформаційна й оцінієтворча журналістика. 4. Етапи формування індивідуальної і громадської думки. 5. Можливості подолання “духовного канібалізму” за Ліною Костенко. 6. Критерії оцінки праці журналіста.	2

14	Тема 14: Психологічні аспекти інформаційної безпеки України. 1. Інформаційний простір та поняття “національна безпека”. 2. Особливості національного інформаційного простору України. 3. Зовнішні й внутрішні форми російської інформаційної агресії в Україні. 4. Змістове наповнення вислову “зачистка інформаційного простору від українського національно-інтелектуального продукту”. 5. Сучасна модель інформаційної політики в Україні.	2
15	Семестр 6. Змістовий модуль 2. Професійна етика. Тема 15: Професійна етика - загальні поняття. 1. Сутність і норми етики. 2. Основні різновиди етики. 3. Моральна свідомість. 4. Журналістська етика. 5. Суспільне завдання тележурналіста 6. Етика і право. 7. Розвиток журналістської етики в новітній історії України. 8. Загальні принципи етики журналіста.	2
16	Тема 16: Права і обов’язки тележурналіста в контексті норм етики. 1. Конфлікт інтересів. 2. Ставлення до пільг. 3. Етика фрілансу. 4. Етична проблема псевдоніма. 5. Етика стосунків в редакції.	2
17	Тема 17: Журналістська відповідальність. 1. Культурні традиції в журналістській творчості. 2. Етичні вимоги до журналістських повідомлень. 3. Захист суспільної моралі в мас-медіа. 4. Журналістські права та обов’язки у світлі Європейської конвенції з прав людини. 5. Журналіст і безпека держави.	2
18	Тема 18: Тележурналіст і життя людини. 1. Втручання у приватне життя. 2. Виправлення помилок і право на відповідь. 3. Інформація про злочини та нещасні випадки. 4. Захист від зловживання свободою слова.	2
19	Тема 19: Тележурналіст і джерела інформації. 1. Загальні принципи роботи з джерелами інформації. 2. Етичні вимоги в процесі роботи з фактами і джерелами інформації.	2

	3. Переваги дотримання етичних норм поведінки.	
20	Тема 20: Тележурналіст і влада. 1. Взаємовідносини журналістики і влади в Україні. 2. Право на отримання інформації. 3. Державна підтримка засобів масової інформації.	2
21	Тема 21: Тележурналістика в період виборів. 1. Права та обов'язки журналіста під час виборчих перегонів. 2. Медійні аспекти виборчого законодавства. 3. Деякі вимоги до матеріалів, присвячених виборам. 4. Журналісти на виборах — неупереджені спостерігачі, вболівальники чи учасники.	2
22	Тема 22: Вимоги до інформації. 1. Вимоги при роботі з інформацією. 2. Перевірка даних і виправлення помилок. 3. Відповідність інформації дійсності. 4. Робота з чутками. 5. Відокремлення фактів від коментарів.	2
23	Тема 23: Принципи професійної етики журналіста та контроль за їх дотриманням. 1. Деонтологічні норми діяльності журналіста. 2. Системи контролю за дотриманням етичних норм. 3. Дотримання етичних норм в Україні.	2
24	Тема 24: Методи прихованого збирання інформації. 1. Метод «маски». 2. Фабрикування інформації. 3. Плагіат. 4. Маніпулювання інформацією.	2
25	Тема 25: Тележурналістика як бізнес. 1. Медіа і реклама. 2. Вплив інших економічних чинників на якість мас-медіа.	2
26	Тема 26: Журналістика в екстремальних ситуаціях. 1. Висвітлення катастроф і стихійних лих. 2. Висвітлення актів громадянської непокорності. 3. Висвітлення етнічних конфліктів. 4. Висвітлення терористичних актів. 5. Висвітлення воєнних дій.	2

27	Тема 27: Журналістські етичні кодекси. 1. Декларація принципів поведінки журналістів Міжнародної федерації журналістів (МФЖ). 2. Міжнародні принципи журналістської етики. 3. Парламентська асамблея Ради Європи. Резолюція 1003 (1993) «Про етичні принципи журналістики». 4. США. Кодекс професійної етики Товариства професійних журналістів (SPJ). 5. Німеччина. Принципи поведінки для преси, радіо, телебачення та поліції. 6. Великобританія. Редакційні настанови Бі-Бі-Сі (BBC). 7. Польща. Кодекс журналістської етики Асоціації польських журналістів (SDP). 8. Чехія. Кодекс етики журналіста. 9. Україна. Кодекс етики українського журналіста.	2
28	Тема 28: Практичні приклади з професійної журналістської етики. 1. Україна (ситуації №№ 1-16). 2. Великобританія (ситуації №№ 17-25).. 3. Німеччина (ситуації №№ 26-81). 5. Польща (ситуації №№ 82-92). 6. Чехія (ситуації №№ 93-107).	2
	Всього	56

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи здобувачів щодо вивчення дисципліни «Медіапсихологія та професійна етика» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Роль медіапсихології у формуванні контенту сучасних медіа. Вплив сучасних медіатехнологій на зовнішній і внутрішній світ. Інформаційно-психологічний вплив та маніпулювання суспільною свідомістю. Аудиторія сучасних медіа. <u>Реферат</u> 1. Інформаційно-психологічний вплив та маніпулювання суспільною свідомістю	4
2	Тема 2: Психологічні аспекти світу медіа. Рефлексивне управління взаємодією. Концептуальна територія медіапсихології. Медіаландшафт і новітні медіа. Рефлексивне управління взаємодією суб'єктів в інформаційному просторі. <u>Реферат</u> 1. Сучасні медіатехнології та їх вплив на громадську думку. 2. Управління взаємодією суб'єктів в інформаційному просторі.	4
3	Тема 3: Психологічні механізми впливу медіа на психіку. Рефлексивна гра і критичне мислення. Медіаефекти та їхні психологічні механізми. Медіасоціалізація та її вікові норми. Рефлексивна гра як антиманіпуляція та критичне мислення. <u>Реферат</u> 1. Медіаефекти та їхні психологічні механізми 2. Медіасоціалізація та її вікові норми. 3. Рефлексивна гра як антиманіпуляція та критичне мислення.	4
4	Тема 4: Медіанасильство та агресивність. Рефлексивний капітал спільноти. Проблема медіанасильства. Проблема кібербулінгу. Рефлексивний капітал спільноти. <u>Реферат</u> 1. Проблема кібербулінгу. 2. Рефлексивний капітал спільноти.	4
5	Тема 5: Медіарозваги та позитивний вплив медіа. Рефлексивні функції. Медіарозваги в бюджеті вільного часу молоді. Позитивний вплив медіа. Функції рефлексії в комунікації. <u>Реферат</u> 1. Позитивний вплив медіа на громадськість. 2. Функції рефлексії в комунікації	4

6	Тема 6: Психологічні засади особистісної та масової комунікації. Медіапсихологія – молода наукова галузь психології. Модель комунікації Шеннона і Вівера. Інформація, як найголовніший стратегічний товар. Окремі роздуми студентів про засоби масової інформації України. Реферат 1. Медіапсихологія – молода наукова галузь психології. 2. Модель комунікації Шеннона і Вівера.	4
7	Тема 7. Психологія медіавиробництва. Журналістський продукт, як результат індивідуальної та колективної праці. Морально-психологічні та політико-ідеологічні складові російської антиукраїнської інформаційної агресії. Змістове наповнення війни ідей і цінностей між Росією та Україною. Головні особливості українського медіавиробництва в сучасних умовах Реферат 1. Головні особливості українського медіавиробництва в сучасних умовах.	4
8	Тема 8: Психологічні аспекти журналістської професії. Психологічні складові особистості журналіста. Специфічність журналістики як виду суспільної діяльності. Зміст стандарту журналістської праці “баланс думок”. Реферат 1. Специфічність журналістики як виду суспільної діяльності.	4
9	Тема 9: Особливості психології журналістської творчості. Етапи підготовки журналістського матеріалу. Основний засіб комунікації, його особливості. Особливості якості мови в журналістиці. Психологічні аспекти стилів спілкування. Спільне і відмінне у психології творчості письменників і журналістів. Визначальні умови психологічної безпеки журналіста. Реферат 1. Основний засіб комунікації, його особливості. 2. Визначальні умови психологічної безпеки журналіста.	4
10	Тема 10: Свобода слова і відповідальність журналіста. Змістове наповнення гуманістичної парадигми свободи. Соціальна відповідальність журналіста. Соціально-гуманістичне покликання тележурналіста. Змістове наповнення поняття “Правда” в контексті журналістської психології. Думки В. Здоровеги, А. Москаленка та І. Михайлина про правдивість у журналістиці. “Свобода масової інформації” в Україні. Реферат 1. Соціально-гуманістичне покликання тележурналіста. 2. Змістове наповнення поняття “Правда” в контексті журналістської психології.	4
11	Тема 11: Толерантність у професійній діяльності журналіста. Особливість журналістської толерантності. Змістове наповнення мовної толерантності журналіста і медіатолерантності засобів масової інформації. Шляхи утвердження в журналістських матеріалах мовної культури. Визначення “медіатолерантність” сформульоване О. Ю. Сухомлином. Реферат 1. Визначення “медіатолерантність” сформульоване О. Ю. Сухомлином.	4

12	Тема 12: Психологія медіасприймання. Чинники ефективності інформації ЗМІ Зміст універсальної моделі “АГА-переживання”, пов’язаної із засобами масової комунікації. Психологічні процеси сприймання телевізійних передач. Характеристика методів переконування. Психологічні моделі вибору телевізійних передач. Прагматична модель вибору і сприйняття матеріалів засобів масової інформації. Реферат 1. Психологічні процеси сприймання телевізійних передач. 2. Прагматична модель вибору і сприйняття матеріалів засобів масової інформації.	4
13	Тема 13: Засоби масової інформації: формування індивідуальної та громадської думки. Характеристика поняття “громадська думка”. Умови формування індивідуальної і громадської думки. Інформаційна й оцінювальна журналістика. Етапи формування індивідуальної і громадської думки. Можливості подолання “духовного канібалізму” за Ліною Костенко. Критерії оцінки праці журналіста. Реферат 1. Можливості подолання “духовного канібалізму” за Ліною Костенко.	4
14	Тема 14: Психологічні аспекти інформаційної безпеки України. Інформаційний простір та поняття “національна безпека”. Особливості національного інформаційного простору України. Зовнішні й внутрішні форми російської інформаційної агресії в Україні. Змістове наповнення вислову “зачистка інформаційного простору від українського національно-інтелектуального продукту”. Сучасна модель інформаційної політики в Україні. Реферат 1. Сучасна модель інформаційної політики в Україні.	12
15	Тема 15: Професійна етика - загальні поняття. Сутність і норми етики. Основні різновиди етики. Моральна свідомість. Журналістська етика. Суспільне завдання тележурналіста. Етика і право. Розвиток журналістської етики в новітній історії України. Загальні принципи етики журналіста Реферат 1. Розвиток журналістської етики в новітній історії України.	4
16	Тема 16: Права і обов’язки тележурналіста в контексті норм етики. Конфлікт інтересів. Ставлення до пільг. Етика фрілансу. Етична проблема псевдоніма. Етика стосунків в редакції. Реферат 1. Етика стосунків в редакції.	4
17	Тема 17: Журналістська відповідальність. Культурні традиції в журналістській творчості. Етичні вимоги до журналістських повідомлень. Захист суспільної моралі в мас-медіа. Журналістські права та обов’язки у світлі. Європейської конвенції з прав людини. Журналіст і безпека держави. Реферат 1. Захист суспільної моралі в мас-медіа. 2. Журналістські права та обов’язки у світлі. Європейської конвенції з прав людини.	4

18	Тема 18: Тележурналіст і життя людини. Втручання у приватне життя. Виправлення помилок і право на відповідь. Інформація про злочини та нещасні випадки. Захист від зловживання свободою слова. Реферат 1. Захист від зловживання свободою слова.	4
19	Тема 19: Тележурналіст і джерела інформації. Загальні принципи роботи з джерелами інформації. Етичні вимоги в процесі роботи з фактами і джерелами інформації. Переваги дотримання етичних норм поведінки. Реферат 1. Загальні принципи роботи з джерелами інформації.	4
20	Тема 20: Тележурналіст і влада. Взаємовідносини журналістики і влади в Україні. Право на отримання інформації. Державна підтримка засобів масової інформації. Реферат 1. Право на отримання інформації. 2. Взаємовідносини журналістики і влади в Україні.	4
21	Тема 21: Тележурналістика в період виборів. Права та обов'язки журналіста під час виборчих перегонів. Медійні аспекти виборчого законодавства. Деякі вимоги до матеріалів, присвячених виборам. Журналісти на виборах — неупереджені спостерігачі, вболівальники чи учасники. Реферат 1. Медійні аспекти виборчого законодавства.	4
22	Тема 22: Вимоги до інформації. Вимоги при роботі з інформацією. Перевірка даних і виправлення помилок. Відповідність інформації дійсності. Робота з чутками. Відокремлення фактів від коментарів. Реферат 1. Відповідність інформації дійсності. Робота з чутками.	4
23	Тема 23: Принципи професійної етики журналіста та контроль за їх дотриманням. Деонтологічні норми діяльності журналіста. Системи контролю за дотриманням етичних норм. Дотримання етичних норм в Україні. Реферат 1. Системи контролю за дотриманням етичних норм.	4
24	Тема 24: Методи прихованого збирання інформації. Метод «маски». Фабрикування інформації. Плагіат. Маніпулювання інформацією. Реферат 1. Маніпулювання інформацією. 2. Методи прихованого збирання інформації. Метод «маски».	4
25	Тема 25: Тележурналістика як бізнес. Медіа і реклама. Вплив інших економічних чинників на якість мас-медіа. Реферат 1. Вплив інших економічних чинників на якість мас-медіа.	4

26	Тема 26: Журналістика в екстремальних ситуаціях. Висвітлення катастроф і стихійних лих. Висвітлення актів громадянської непокори. Висвітлення етнічних конфліктів. Висвітлення терористичних актів. Висвітлення воєнних дій. Реферат 1. Висвітлення воєнних дій в Україні.	4
27	Тема 27: Журналістські етичні кодекси. Декларація принципів поведінки журналістів Міжнародної федерації журналістів (МФЖ). Міжнародні принципи журналістської етики. Парламентська асамблея Ради Європи. Резолюція 1003 (1993) «Про етичні принципи журналістики». США. Кодекс професійної етики Товариства професійних журналістів (SPJ). Німеччина. Принципи поведінки для преси, радіо, телебачення та поліції. Великобританія. Редакційні настанови Бі-Бі-Сі (BBC). Польща. Кодекс журналістської етики Асоціації польських журналістів (SDP). Чехія. Кодекс етики журналіста. Україна. Кодекс етики українського журналіста. Реферат 1. Міжнародні принципи журналістської етики. 2. Кодекс етики українського журналіста.	4
28	Тема 28: Практичні приклади з професійної журналістської етики. Україна (ситуації №№ 1-16). Великобританія (ситуації №№ 17-25). Німеччина (ситуації №№ 26-81). Польща (ситуації №№ 82-92). Чехія (ситуації №№ 93-107). Реферат 1. Принципи поведінки для представників преси, радіо, телебачення.	12
	Всього	128

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення екзамену (заліку).	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, іспит (залік)
--	---

Питання до екзамену

1. Роль медіапсихології у формуванні контенту сучасних медіа.
2. Вплив сучасних медіатехнологій на зовнішній і внутрішній світ.
3. Інформаційно-психологічний вплив та маніпулювання суспільною свідомістю.
4. Аудиторія сучасних медіа.
5. Концептуальна територія медіапсихології.
6. Медіаландшафт і новітні медіа.
7. Рефлексивне управління взаємодією суб'єктів в інформаційному просторі
8. Медіаефекти та їхні психологічні механізми.
9. Медіасоціалізація та її вікові норми.
10. Рефлексивна гра як антиманіпуляція та критичне мислення.
11. Проблема медіанасильства.
12. Проблема кібербулінгу.
13. Рефлексивний капітал спільноти.
14. Медіарозваги в бюджеті вільного часу молоді.
15. Позитивний вплив медіа.
16. Функції рефлексії в комунікації.
17. Медіапсихологія – молода наукова галузь психології.
18. Модель комунікації Шеннона і Вівера.
19. Інформація, як найголовніший стратегічний товар.
20. Окремі роздуми студентів про засоби масової інформації України.
21. Журналістський продукт, як результат індивідуальної та колективної праці.
22. Морально-психологічні та політико-ідеологічні складові російської антиукраїнської інформаційної агресії.
23. Змістове наповнення війни ідей і цінностей між Росією та Україною.
24. Головні особливості українського медіавиробництва в сучасних умовах
25. Психологічні складові особистості журналіста.
26. Специфічність журналістики як виду суспільної діяльності.
27. Зміст стандарту журналістської праці “баланс думок”.
28. Етапи підготовки журналістського матеріалу.
29. Основний засіб комунікації, його особливості.
30. Особливості якості мови в журналістиці.
31. Психологічні аспекти стилів спілкування.
32. Спільне і відмінне у психології творчості письменників і журналістів.
33. Визначальні умови психологічної безпеки журналіста
34. Змістове наповнення гуманістичної парадигми свободи.
- 35.. Соціальна відповідальність журналіста.
36. Соціально-гуманістичне покликання журналіста.
37. Змістове наповнення поняття “Правда” в контексті журналістської психології.

38. Думки В. Здоровеги, А. Москаленка та І. Михайлина про правдивість у журналістиці.
39. “Свобода масової інформації” в Україні.
40. Особливість журналістської толерантності.
41. Змістове наповнення мовної толерантності журналіста і медіатолерантності засобів масової інформації.
42. Шляхи утвердження в журналістських матеріалах мовної культури.
43. Визначення “медіатолерантність” сформульоване О. Ю. Сухомлином.
44. Чинники ефективності інформації ЗМІ
45. Зміст універсальної моделі “АГА-переживання”, пов’язаної із засобами масової комунікації.
46. Психологічні процеси сприймання телевізійних передач.
47. Характеристика методів переконувannya.
48. Психологічні моделі вибору телевізійних передач.
49. Прагматична модель вибору і сприйняття матеріалів засобів масової інформації.
50. Характеристика поняття “громадська думка”.
51. Умови формування індивідуальної і громадської думки.
52. Інформаційна й оціністворча журналістика.
53. Етапи формування індивідуальної і громадської думки.
54. Можливості подолання “духовного канібалізму” за Ліною Костенко.
55. Критерії оцінки праці журналіста.
56. Інформаційний простір та поняття “національна безпека”.
57. Особливості національного інформаційного простору України.
58. Зовнішні й внутрішні форми російської інформаційної агресії в Україні.
59. Змістове наповнення вислову “зачистка інформаційного простору від українського національно-інтелектуального продукту”.
60. Сучасна модель інформаційної політики в Україні.
61. Сутність і норми етики.
62. Основні різновиди етики.
63. Моральна свідомість.
64. Журналістська етика.
65. Суспільне завдання тележурналіста
66. Етика і право.
67. Розвиток журналістської етики в новітній історії України.
68. Загальні принципи етики журналіста.
69. Конфлікт інтересів.
70. Ставлення до пільг.
71. Етика фрілансу.
72. Етична проблема псевдоніма.
73. Етика стосунків в редакції.
74. Культурні традиції в журналістській творчості.
75. Етичні вимоги до журналістських повідомлень.

76. Захист суспільної моралі в мас-медіа.
77. Журналістські права та обов'язки у світлі.
78. Європейської конвенції з прав людини.
79. Журналіст і безпека держави.
80. Втручання у приватне життя.
81. Виправлення помилок і право на відповідь.
82. Інформація про злочини та нещасні випадки.
83. Захист від зловживання свободою слова.
84. Загальні принципи роботи з джерелами інформації.
85. Етичні вимоги в процесі роботи з фактами і джерелами інформації.
86. Переваги дотримання етичних норм поведінки.
87. Взаємовідносини журналістики і влади в Україні.
88. Право на отримання інформації.
89. Державна підтримка засобів масової інформації.
90. Права та обов'язки журналіста під час виборчих перегонів.
91. Медійні аспекти виборчого законодавства.
92. Деякі вимоги до матеріалів, присвячених виборам.
93. Журналісти на виборах — неупереджені спостерігачі, вболівальники чи учасники
94. Вимоги при роботі з інформацією.
95. Перевірка даних і виправлення помилок.
96. Відповідність інформації дійсності.
97. Робота з чутками.
98. Відокремлення фактів від коментарів.
99. Деонтологічні норми діяльності журналіста.
100. Системи контролю за дотриманням етичних норм.
101. Дотримання етичних норм в Україні.
102. Метод «маски».
103. Фабрикування інформації.
104. Плагіат.
105. Маніпулювання інформацією
106. Медіа і реклама.
107. Вплив інших економічних чинників на якість мас-медіа
108. Висвітлення катастроф і стихійних лих.
109. Висвітлення актів громадянської непокори.
110. Висвітлення етнічних конфліктів.
111. Висвітлення терористичних актів.
112. Висвітлення воєнних дій.
113. Декларація принципів поведінки журналістів Міжнародної федерації журналістів (МФЖ).

114. Міжнародні принципи журналістської етики.
115. Парламентська асамблея Ради Європи. Резолюція 1003 (1993) «Про етичні принципи журналістики».
116. США. Кодекс професійної етики Товариства професійних журналістів (SPJ).
117. Німеччина. Принципи поведінки для преси, радіо, телебачення та поліції.
118. Великобританія. Редакційні настанови Бі-Бі-Сі (BBC).
120. Польща. Кодекс журналістської етики Асоціації польських журналістів (SDP).
121. Чехія. Кодекс етики журналіста.
122. Україна. Кодекс етики українського журналіста

9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

Денна форма навчання			
Поточний контроль			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів			100

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Баришполець О. Т. Брехня в інформаційному просторі та міжособовій комунікації : монографія / О. Т. Баришполець ; НАПН України, Ін-т соц. та політ. психології. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. 648 с.
2. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні // Педагогічна газета. 2010. Липень (№ 7).
3. Капельгородська Н. Ідеологічна боротьба в сучасному зарубіжному кінознавстві. Київ, «Наукова думка», 1980 - 206 с. 1
4. Медіакультура населення України. Червень ? 2008 : інформ. бюл. / за ред. Л. А. Найдьоновой, О. Т. Баришпольця ; упоряд. Л. П. Черниш. Київ, 2008. 52 с.
5. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід / за ред. Л. А. Найдьоновой, О. Т. Баришпольця. Київ. : Міленіум, 2010. 440 с.
6. Медіаосвіта та медіаграмотність : підручник / ред.-упоряд. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк ; за наук. ред. В. В. Різуна. Київ : Центр вільної преси, 2012. 352 с.
7. Моніторинг медіакультури населення України. Червень? 2010 : інформ. бюл. / за ред. Л. А. Найдьоновой, О. Т. Баришпольця ; упоряд. Л. П. Черниш. Київ, 2010. 48 с.
8. Найдьонов М. І. Формування системи рефлексивного управління в організаціях / М. І. Найдьонов. Київ. : Міленіум, 2008. 484 с.
9. Найдьонова Л. А. Кібер-булінг підлітків (віртуальний терор) як новітній феномен інформаційної доби: теоретико-методичні засади подолання і профілактики / Л. А. Найдьонова // Практична психологія та соціальна робота. 2010. № 8. С. 10–18.
10. Павлюк Л. Знак, символ, міф у масовій комунікації / Л. Павлюк. Львів : ПАІС, 2006. 120 с.
11. Петрунько О. В. Діти і медіа: соціалізація в агресивному медіасередовищі / О. В. Петрунько. Полтава : Укрпромторгсервіс, 2010. 480 с.
12. Практикум «Медіакультура» : робочий зошит курсу за вибором для учнів 10 класу загальноосвітніх навчальних закладів /
13. Л. А. Найдьонова, О. Т. Баришполець, О. Є. Голубєва та ін. ; за наук. ред. Л. А. Найдьоновой. Київ : Міленіум, 2013. 94 с.
14. Токарчук Н. І. Надмірна маса тіла у дітей раннього віку – фактор ризику захворювань у майбутньому (огляд літератури) / .Токарчук Н. І. Київ, 2018. 48 с.

Допоміжна

1. Вказівки продюсерам Бі-Бі-Сі. Київ : «К.І.С.», 1998. 288 с.
2. Джефкінс Ф. Реклама: Практичний посібник: пер. з 4-го англ. вид. / Доповнення і редакція Д. Ядіна. Київ : Знання; КОО, 2001. 456 с.
3. Етика в редакційному повсякденні. Київ : Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2010. 232 с.
4. Іванов В.Ф., Сердюк В.Є. Журналістська етика: підручник / Іванов В.Ф., Сердюк В.Є. 2-ге вид., випр. Київ : Вища шк., 2007. 237 с.
5. Кузнецова О.Д. Професійна етика журналіста: посібник / О.Д.Кузнецова. Львів: ПАІС, 2007. 246 с.
6. Ла Рош В. Вступ до практичної журналістики: Навчальний посібник/ За заг. ред. В.Ф.Іванова та А.Коль. Київ : Академія Української Преси, 2005. 229 с.
7. Муїснуро О. Українське кіно: тексти і контекст. / КИЇВ : Глобус-прес, 2009
8. Bullying in Schools: How Successful Can Interventions Be? / Ed. by Peter K. Smith, Debra Pepler and Ken Rigby. Cambridge University Press, 2004. 334 p.
9. Children, Adolescents and the Media / 3rd ed. ; Ed. by Victor C. Strasburger, Barbara J. Wilson, Amy B. Jordan. SAGE, 2013. p. 337–400.
10. 23 Cyberbullying in the Global Playground: Reseach from International Perspectives / Ed. by Qing Li, Donna Cross, and Peter K. Smith. Willey-

Blackwell, 2012. 312 p.

11. Dennis E. E. Children and the Media / Everette E. Dennis, Edward C. Pease. – Transaction Publishers, 2000. 199 p.
12. Drotner K. International Handbook of Children, Media and Culture / Kirsten Drotner, Sonia Livingstone. SAGE, 2008. 560 p.
13. Freedman J. L. Media Violence and its Effect on Aggression: Assessing the Scientific Evidence / Jonathan L. Freedman. University of Toronto Press, 2002. 227 p.
14. Gentile D. A. Media Violence and Children: A Complete Guide for Parents and Professionals / Douglas A. Gentile. Greenwood Publishing Group, 2003. 328 p.
15. Giles D. Why I study Media Psychology // The Psychologist. 2001. Vol. 14. № 27. P. 80–81.
16. Kirschner S. Perspectives on Psychology and the Media / Sam Kirschner, Diana Adile Kirschner. American Psychological Association, 1997. 204 p.
17. Olweus D. Bullying at Schools: What We Know and what We Can Do. New York : Blackwell, 1993. 140 p.
18. Rigby K. Children and Bullying: How Parents and Educators Can Reduce Bullying at School / Ken Rigby. 2008. 323 p.
19. Schwartz L. L. Psychology and the Media: A Second Look / Lita Linzer Schwartz. American Psychological Association, 1999. 223 p.
20. Viner R. M. Television Viewing in Early Childhood Predicts Adult Body Mass Index / Viner R. M., Cole T. J. // Journal of Pediatrics. 2005. № 147. P. 429–435.
21. Wiecha J. L. When Children Eat What They Watch: Impact of Television Viewing on Dietary Intake in Youth / Wiecha J. L., Peterson K. E., Ludwig D. S., Kim J., Sobol A., Gortmaker S. L. // Archives of Pediatrics and Adolescent Medicine. 2006. № 160. P. 436–442.
22. Winterhoff Spurk P. New Horizons in Media Psychology: Research Cooperation and Projects in Europe / Peter Winterhoff Spurk, T. H. A. van der Voort. Westdeutscher Verlag, 1997. 219 p.
23. Yen C.-F. The Relationship between Body Mass Index and Television Viewing. Internet Use and Cellular Phone Use / Yen C.-F., Hsiao R. C., Ko C.-H., Yen J.-Y., Huang C.-E., Liu S.-C., Wang S.-Y. // International journal of Eating Disorders. 2010. № 43. P. 565–571.

Інтернет-ресурси

1. Медіакритика. Журнал. URL: <http://www.mediakrytyka.info/> (Дата звернення 30.08.2022 року)
2. Телекритика. Журнал. URL: <https://telekritika.ua/uk/> (Дата звернення 30.08.2022 року)

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського : веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (Дата звернення 30.08.2022 року)
2. Он-лайн бібліотека. URL: <http://www.lib.com.ua>. (Дата звернення 30.08.2022 року)